

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5316/2019
25.12.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Марко Милошевић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Предраг Стефановић, адвокат из ..., ради издржавања мал. детета, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 264/19 од 12.07.2019. године, у седници одржаној 25.12.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж2 264/19 од 12.07.2019. године, тако што се делимично усваја жалба туженог и преиначује пресуда Основног суда у Нишу П2 352/18 од 01.03.2019. године, у усвајајућем делу, тако што се одбија тужбени захтев тужиље преко износа од 200 евра у динарској противвредности, а до досуђеног износа од 400 евра у динарској противвредности месечно, на име доприноса за издржавање мал. ВВ почев од 15.12.2015. године, па док за то постоје законски услови.

У преосталом делу ревизија туженог се као неоснована **ОДБИЈА**.

Образложење

Основни суд у Нишу је пресудом П2 352/18 од 01.03.2019. године, ставом првим изреке, обавезао туженог да на име свог доприноса за издржавање мал. ћерке ВВ плаћа месечно износ од 400 евра у динарској противвредности почев од 15.12.2015. године, па убудуће док за то буду испуњени законски услови, до петог у месецу за текући месец уплатом на рачун мајке, законске заступнице малолетног детета, док је део тужбеног захтева преко досуђеног износа до траженог износа од 2.000 евра одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Апелациони суд у Нишу је пресудом Гж2 264/19 од 12.07.2019. године, одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду у усвајајућем делу става првог изреке и у ставу другом изреке.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је изјавио благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 55/14), па је оценио да је ревизија туженог делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Такође, неосновани су ревизијски наводи да је другостепени суд учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП-а, с обзиром на то да је чињенично стање оно које је утврђено у првостепеној пресуди. Према члану 407. став 1. ЗПП, ревизија се не може изјавити због учињене битне повреде одредаба парничног поступка из тачке 12. наведеног члана, а ни због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Основног суда у Нишу П2 1573/15 од 24.11.2017. године, разведен је брак АА и ББ, њихово малолетно дете ћерка ВВ рођена ...2008. године у ..., поверена је мајци на самостално вршење родитељског права и уређен је начин виђања детета са оцем на начин ближе наведен у изреци пресуде. Мал. дете живи са мајком која поседује стан у ..., у чувању детета тужили помажу мајка и брат, а ангажује и дадиљу коју плаћа 250,00 динара, по сату. Тужила - мајка малолетног детета запослена је као редовни професор на Факултету ... на Универзитету у ... и остварује зараду у месечном износу од 109.320,08 динара и приходе по основу учешћа у обављању додатних послова и функција од око 10.000,00 динара. Отплаћује стамбени кредит од око 22.000,00 динара, месечно. Тужени - отац детета по занимању је ..., радио је у Нигерији, али од 2016. године није у сталном радном и повремено ради као консултант. У току године шест до осам месеци борави у Африци и оствари приход од 11.000,00 до 12.000 долара. Живи у месту ... у ..., од имовине поседује два стана укупне површине 180 м² од чега 40 м² није изграђено, који су под хипотеком. Поседује гумени чамац и аутомобил. У туристичкој сезони издаје два апартмана, кредитно је задужен износом од 236,99 евра, месечно. Има обавезу издржавања ћерке из претходног брака која је редован студент на Факултету ... и којој плаћа на име издржавања износ од 40.000,00 динара, месечно. На име издржавања мал. ВВ на рачун тужиле месечно уплаћује од 15.000,00 до 20.000,00 динара. Тужени се излаже додатним тошковима путовања у Србију, ради виђања са ћерком. Утврђено је да месечне потребе за малолетну ВВ која похађа основну школу, износе 80.000,00 динара, а односе се на исхрану, одевање, набавку средстава за хигијену, школског прибора, играчака, образовање, посете културним дешавањима и одласка на излете у складу са стандардом живота својих родитеља.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су применом одредби чл. 68. став 1. и 2, 73, 78. став 3, 154. и 162. став 3. Породичног закона-ПЗ, обавезали туженог да на име свог доприноса за издржавање мал. детета плаћа износ од 400 евра у динарској противвредности месечно, почев од 15.12.2015. године па убудуће, док је тужбени захтев тужиле преко досуђеног до траженог износа од 2.000 евра, одбијен као неоснован.

Родитељи солидарно одговарају за издржавање деце, а солидарност родитеља као дужника према детету као повериоцу заснована је на одредбама члана 7, 68. став 1. и 2, 73. и 154. ПЗ. Издржавање детета је основна обавеза оба родитеља и изричито је прописана чланом 73. ПЗ, а ова обавеза произлази из садржине родитељског права (члан 68. став 2. ПЗ) и уско је повезана са њиховим правом и дужношћу да децу чувају, подижу, васпитавају и образују. Начин и трајање издржавања утврђени су према критеријумима за одређивање издржавања применом чланова 160-163 ПЗ.

Имајући у виду чињенично утврђење и цитиране законске одредбе основано се ревизијом туженог указује да су нижестепени судови одлучујући о висини доприноса туженог за издржавање малолетног детета неправилно применили материјално право из члана 162. став 3. ПЗ због чега је превисоко одмерен допринос туженог у издржавању малолетне кћерке. Наиме, имајући у виду битне чињенице за оцену могућности туженог као дужника издржавања у смислу одредбе члана 160. став 3. ПЗ и то како основну зараду тако и додатне приходе који тужени остварује издавањем апартмана, његове расходе, као и његове године живота (рођен 1963. године) и да је још увек радно способан, али и да има другу законску обавезу издржавања ћерке из првог брака и да је кредитно задужен, као и његове трошкове доласка и одласка у Србију ради виђања са дететом, а ценећи и укупне месечне потребе мал. детета које је школског узраста руководећи се најбољим интересом детета сагласно члану 6. и 266. ПЗ, Врховни касациони суд је оценио да је тужени у могућности да на име свог доприноса за издржавање малолетног детета плаћа 200 евра у динарској противвредности месечно почев од 15.12.2015. године па убудуће. По мишљењу овог суда наведеним износом обезбеђује се задовољење услова за правилан и потпун развој малолетне ВВ, а при томе се не угрожава егзистенција туженог као дужника издржавања. Преостала средства за издржавање детета ће обезбедити законска заступница, како потребним новчаним средствима тако и доприносом у виду рада и старања у циљу правилне неге и подизања детета.

Врховни касациони суд је имао у виду да је побијаном пресудом установљена обавеза за дечије издржавање у висини од 400 евра у динарској противвредности месечно од подношења тужбе 15.12.2015.године, када је мал. ВВ имала 7 година (у време пресуђења је имала нешто више од 10 година) и да се ради о таквој животној доби у којој се потребе које се огледају у исхрани, одевању, хигијени, образовању, становању и разоноди могу задовољити са нижим износом од 80.000,00 динара, а на који износ су њене потребе процењене од стране нижестепених судова. С тога је Врховни касациони суд узимајући у обзир све околности које су чланом 160. став 2. и 3. Породичног закона, прописане као параметри за оцену потребе мал. детета, као повериоца издржавања и могућности туженог, као дужника издржавања и уз вођење рачуна о минималној суми издржавања 26.068,00 динара, коју периодично утврђује министарство надлежно за породичну заштиту у смислу члана 160. став 4. ПЗ, обавезао туженог да на име свог доприноса за издржавање мал. ВВ плаћа износ од 200 евра у динарској противвредности, месечно. Досуђеним износом обезбеђују се одговарајући животни услови који су потребни за правилан и потпун развој малолетног детета, будући да ће у преосталом делу подмирење њених потреба обезбедити њена мајка, која је то чинила и до сада, и то не само новцем, већ и свакодневном бригом и родитељском пажњом, при чему егзистенција туженог неће бити угрожена.

Висина издржавања се може и смањити и повећати према члану 164. Породичног закона, ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука, а до чега долази повећањем потреба детета самим протеклом времена и растом детета . Из ових разлога је Врховни касациони суд нашао да је износ од 200 евра у динарској противвредности адекватан потребама мал. ВВ како садашњим тако и у периоду од утужења до пресуђења са једне стране, а са друге стране и могућностима туженог, па је утолико преиначио пресуде нижестепених судова.

Тужени је у обавези да ангажује све своје могућности и уложи додатни напор да на све дозвољене начине обезбеди средства за издржавање малолетног детета као и за трошкове путовања у Србију ради одржавања личних односа са малолетним дететом, а све у најбољем интересу малолетне ћерке у складу са чланом 6. и 266. Породичног закона.

Правилна је одлука о трошковима поступка, с`обзиром на то да о накнади трошкова поступка у вези са породичним односима суд одлучује по слободној оцени у свакој конкретној парници, водећи рачуна о разлозима правичности.

Из наведених разлога, одлучено је као у изреци пресуде на основу чланова 416. став 1. и 414. Закона о парничном поступку.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић